

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.292/2013/6.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Szalma és Partnerei Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Szalma Miklós ügyvé) által képviselt felperesnek dr. Rákosfalvy Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránt a Győri Törvényszék előtt G.20.280/2011. számon indult és a Győri Ítéltábla Gf.IV.20.368/2012/4. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget és az államnak - felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A 2005. augusztus 8-án megkötött és 2007. április 19-én módosított bérleti szerződés értelmében az alperes a tulajdonát képező győri közterületi ingatlanból kijelölt 5000 m² földterületet a felperesnek bérbe adta műfüves labdarúgó pálya kiépítése és hasznosítása céljából. A módosított bérleti szerződés szerint a bérleti jogviszony 2027. december 31. napjáig áll fenn, megszűnésekor a területen létesítendő beruházások az alperes tulajdonába kerülnek. Az értéknövelő beruházások igazolt ellenértékeként a felperest 2013. július 31. napjáig nettó bérleti díj mentesség illeti meg. 2013. augusztus 1-jétől az értéknövelő beruházások fennmaradó ellenértékét a havi bérleti díjból még érvényesítheti. A bérleti jogviszony megszűnésekor az értéknövelő beruházások ellenértékének esetlegesen fennálló részösszegét az alperes köteles volt a felperesnek megtéríteni. A felperes 2008. december 31-éig közműveket, utakat, parkolókat, járdákat, térburkolatot, közvilágítást, parkosítást és 2 db műfüves labdarúgó pályát volt köteles kialakítani, azok használatához szükséges

felszerelésekkel és kiegészítő létesítményekkel együtt. A terület csak sportcélokra volt hasznosítható, az alperes által megjelölt oktatási intézmények tanulói számára ingyenes sportolási lehetőséggel.

A felperes 2005-2006-os években a beruházások túlnyomó részét végrehajtotta.

Az alperes 2009. szeptemberében kezdte el működtetni a Szabadidő Parkban teljes körűen felújított 3 db új műfüves labdarúgó pályát. A parkban számos sporttevékenység ingyenesen folytatható.

A Parkban a műfüves pályák foglalási díja 2010. január 1-jéig 5.000 Ft/óra, 2011. január 1-jéig 6.000 Ft /óra, ezt követően 6.000 Ft + ÁFA/óra összegű. A felperes által üzemeltetett fedett pályák bérleti díja 9.000 - 12.000 Ft/óra, nyitott pályáké 6.000 -9.000 Ft.

A felperes módosított keresetében 146.543.800 Ft kártérítés és ennek 2010. február 1-jétől járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 21. § h) pontjában foglaltakra. Állította, az alperes gazdasági erőfölényével visszaélve az önkormányzati támogatás adta lehetőségeket kihasználva, a műfüves labdarúgó pályáért olyan térítést, bérleti díjat határoz meg, amely a működési költségeket sem fedezi. Ez a magatartása pedig a versenyt torzítja, sérti. A bérleti szerződés teljesítése az alperesnek felróható okokból ellehetetlenült. Kártérítési igénye az alábbi összegekből tevődött össze:

- 64.943.870 Ft a szerződés lehetetlenülése folytán meg nem térült felperesi beruházás összege,
- 440.000 Ft a beruházáshoz felvett bankhitel zárlati összege és a hitelbírálati díj,
- 36.160.000 Ft a felperesi értéknövelő beruházás összege,
- 40.000.000 Ft a lehetetlenülés következtében elmaradt haszon, mint általános kártérítés.

Az alperes a keresetet mind jogalapjában, mindösszezszerűségében vitatta. Állította, a szerződés teljesítése nem lehetetlenült. Összesen 10.267.425 Ft erejéig beszámítási kifogást is előterjesztett a 2010. február 1-jétől 2012. január 31-éig kiszámlázott és elengedett bérleti díj+ÁFA összegeként.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy az alperes a Barátság Parkban működő műfüves labdarúgó pályák használatának térítés ellenében történő biztosításával piaci magatartást tanúsít. A bíróság releváns piacként Gy város közigazgatási területén egész évben kispályás műfüves labdarúgó pályákat igénybe vevők körét határozta meg. Az alperes által meghatározott önköltség alatti ár kialakítása, megítélése szerint nem jelent gazdasági erőfölénnyel való visszaélést. Az ugyanis,

versenytárs kiszorítását célzó magatartást feltételez, amely az alperes tevékenysége tekintetében nem bizonyított.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a jogerős ítéletet helybenhagyta. Kifejtette, releváns piac alatt a funkcionalitásból kiindulva, minden olyan szolgáltatás/termék értendő, amely a felhasználási cél szempontjából egymással felcserélhető, helyettesíthető. A szolgáltatást igénybe vevők a kispályás labdarúgást űzők. E sport műfüves, füves pályán, illetve tornateremben is űzhető. E piac széles, kettőnél jóval több versenytárs van az adott releváns piacon. Ezt az értelmezést a felperes üzleti terve is igazolja, hiszen abban rögzítést nyert, miszerint 110 kispályás labdarúgó csapat szerepel a városi bajnokságban és számtalan hobbicsapat futballozik. Az alperes által működtetett három műfüves pálya nem alkalmas piacuralmi helyzet megteremtésére, az alperes piaci részesedése egyébként nem növelhető. A Tptv. 22. § /1/ és /2/ bekezdése szerinti szempontrendszeren belül figyelemmel kell lenni az alperes dominánsan közszolgálati jellegű tevékenységére. Az alperes tevékenységének közszolgálati és vállalkozási jellege az árképzését befolyásolja. A többi szereplőtől való nagymértékű függetlenség nem az alperes erőfölényéből, hanem közszolgálati célkitűzéseiből fakad. Egyetértett a felperessel abban, hogy a versenytárs piacról való kiszorítására irányuló szándék igazolása a Tptv. 21. § h) pontjában írt tényállás megvalósulásához nem szükséges.

A másodfokú bíróság szerint az alperes magatartása, a felek közti bérleti szerződés rendelkezéseit nem sérti. A szerződés a felperes profitorientált vállalkozását nem teszi a felek szoros együttműködésén alapuló közös beruházássá. A Ptk. 277. § /4/ bekezdése szerinti együttműködési kötelezettség, szerződéses rendelkezés hiányában, nem terjed ki arra, hogy az alperesnek az árképzését a felperes gazdasági érdekeire is figyelemmel kell kialakítania. Egyébként is, ha „a szerződés nem maga a tiltott magatartás”, csak a deliktualis felelősség és nem a szerződésszegésre vonatkozó szabályok szerint lehet megítélni az alperesi kártérítési felelősséget. A per iratanyaga alapján a másodfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes pálya bérbeadási tevékenysége a felperes üzleti vállalkozására kedvezőtlen hatást gyakorolt. Az alperes magatartása és a felperes hosszútávú megtérüléssel kalkuláló beruházásának gazdasági lehetetlenülése közti releváns ok-okozati összefüggést nem találta bizonyítottnak.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, a Tptv. 1. § /1/ bekezdésében, a 14.

§-ában, 22. §-ában, illetve 21. § h) pontjában, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 318. § /1/ bekezdésében, 339. § /1/ bekezdésében, 355. § /1/ és /4/ bekezdésében, a 359. § /1/ bekezdésében foglaltak megsértését.

Kifejtette, az alperes árképzése, az, hogy az önkormányzati támogatás és a szolgáltatást igénybe vevők által fizetendő térítési díj együttesen fedezi a működési költséget, a versenyt torzítja, sérti. Mind az uniós jog, mind a hazai jog kifejezetten tilalmazza a piacon kialakult versenyfeltételekbe támogatás nyújtásával történő beavatkozást. Az alperes az adott tevékenység folytatásakor gazdasági erőfölényben van, tevékenységét a többi piaci szereplőtől függetlenül folytathatja.

A felperes szerint tévedett a másodfokú bíróság a releváns piac meghatározásakor, azt túl távan határozta meg. Az ugyanis kizárólag a fedett műfüves labdarúgó pályát használók köre. Ilyenek üzemeltetésével mindössze két szereplő foglalkozik Gy városában, nevezetesen a peres felek.

A felperes sérelmezte, hogy a perben eljáró bíróságok nem értékelték megfelelően a felek szerződésének a bérleti jogviszonyt messze meghaladó együttműködési elemeit. Azt ugyanakkor elismerte, hogy nem közös beruházásra került sor. Állította azonban, a szerződés minden eleme arra irányult, hogy a felek együttműködésében egy városi tömeg- és élsport igényeket magas színvonalon kielégítő sportcélú beruházás valósuljon meg. Az együttműködési időtartam végső időpontjára az önkormányzat úgy jusson tulajdonhoz, hogy a felperes beruházásai erre az időpontra megtérüljenek.

A felperes szerint az alperes nem azzal követ el versenyjogsértést, hogy műfüves labdarúgó pályát működtet, hanem azzal, hogy azokat eltorzult piaci verseny feltételek mellett működteti.

A kártérítési igénye összepszerűségének részletezése körében állította, az általános kártérítés alkalmazásának fennállnak a feltételei az elmaradt haszon tekintetében.

Az alperes a felülvizsgálati tárgyaláson a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felhozott okokból, az alábbi indokolás mellett nem találta jogszabálysértőnek.

A felülvizsgálati eljárásban két kérdéskörben kellett a Kúriának állást foglalnia. Egyrészt a tekintetben, hogy az alperes tanúsította-e a Tpv. 21. § h) pontjába ütköző versenyt sértő magatartást, ha igen, milyen mértékű kártérítésre kötelezhető. Másrészt, az alperes megsértette-e a peres felek között létrejött szerződésből eredő együttműködési kötelezettségét (Ptk. 277. §).

A jelen eljárásban nem volt vitatott, hogy az alperes mint

önkormányzat piaci magatartást tanúsít akkor, amikor a tulajdonában levő műfüves kispályás labdarúgó pályák használatát térítés ellenében bérbe adja, s így e tevékenysége a Tpv. hatálya alá tartozik. Vitatott volt azonban, hogy az árképzése sérti-e a Tpv. rendelkezéseit.

A Kúria a perben eljáró bíróságokkal egyezően úgy ítélte, az alperes gazdasági erőfölényével nem élt vissza. A gazdasági erőfölény fennállásának egyik elengedhetetlen feltétele - figyelemmel a Tpv. 22. § (2) bekezdésben foglaltakra - hogy az erőfölénnyel visszaélő viszonylag magas részesedéssel rendelkezik az adott piacon, miközben a versenytársak részesedése a releváns piacon elaprózódik.

A Kúria megítélése szerint a perben eljáró másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg, hogy releváns piacnak (Tpv. 14. §) a Gy városában kispályás labdarúgást mint sportot űzők tekintendők. Az érintett piac ugyanis azokat a szolgáltatásokat foglalja magába, amelyeket a fogyasztók egymással felcserélhetőnek, vagy helyettesíthetőnek tartanak. A Kúria nem találta elfogadhatónak a felperes által állított, de saját előadásán kívül semmivel sem bizonyított előadását, miszerint kizárólag a műfüves pályákat használókat kell a releváns piacnak tekinteni. A jogerős ítéletben, illetve a perben beszerzett gazdasági versenyhivatali észrevételben foglaltakkal egyezően a Kúria is úgy ítélte, a műfüves pályák ésszerű helyettesítői az egyéb olyan pályák, ahol kispályás labdarúgás űzhető függetlenül a pálya borításától. Tekintettel arra, hogy a fenti értelemben vett piacon számos szereplő található, az alperes mint viszonylag új belépő, nem rendelkezik piaci dominanciával, (azt a három általa üzemeltetett műfüves pálya nem eredményezi,) nincs a releváns piacon gazdasági erőfölényben, legalább is ennek ellenkezőjét a felperesnek a perben nem sikerült bizonyítania. Ha pedig nincs gazdasági erőfölényben, nem valósíthatta meg a Tpv. 21. § h) pontjába ütköző magatartást, ún. „felfaló árazást” sem alkalmazott, alkalmazhatott. A Kúria ezért szükségtelennek találta annak vizsgálatát, hogy az alperes árképzése a versenyt hátrányosan befolyásolja-e.

Mivel versenyjogot sértő alperesi magatartást a felperes nem bizonyított, az arra alapított kártérítési felelősség fennállása fel sem merülhet. Az azzal kapcsolatos, a felülvizsgálati kérelemben meghatározott kérdéseket ezért a Kúria szintén nem vizsgálta.

A Kúria az együttműködési kötelezettség megsértését sem tudta megállapítani. A felek közötti szerződés nem tartalmazott olyan rendelkezést, miszerint az alperes tartózkodik műfüves kispályás labdarúgó pályák üzemeltetésétől, és ha illet mégis üzemeltet csak olyan árképzést alkalmazhat, amely a felperes érdekeit nem sérti,

az általa meghatározott pálya használati díj nem lehet lényegesen alacsonyabb, mint a felperesé. A szerződés ugyanakkor biztosítja a felperes számára az értéknövelő befektetései megtérülését, nyereséget azonban nem garantál. A felperes üzleti kockázatot vállalt a szerződés megkötésekor. Az, hogy az ekkor kalkulált üzleti elképzelései nem váltak valóra, nem jelenti azt, és nem is igazolja, hogy az alperes a Ptk. 277. §-a alapján az őt terhelő együttműködési kötelezettségét megsértette volna.

A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértéseket megállapítani nem tudta, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére. A Kúria annak mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosan állapította meg „ÁFÁ”-val növelten. Kötelezte továbbá a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2014. április 29.

Dr.Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Vezekényi Ursula sk. előadó-bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró